Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

HU
L sorozat

2024/2675

2024.10.10.

# A BIZOTTSÁG (EU) 2024/2675 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

**(2024. október 10.)**

**az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban a kedvezőtlen éghajlati jelenségek által érintett bulgáriai, németországi, észtországi, olaszországi és romániai mezőgazdasági ágazatoknak szánt sürgősségi pénzügyi támogatás nyújtásáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 221. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) 2024 nyarán Bulgáriát korábban nem tapasztalt mértékű kedvezőtlen éghajlati jelenségek sújtották, nevezetesen szokatlanul meleg hőmérséklet és ezzel összefüggő tartós aszály, amelyek súlyos károkat okoztak a tavasszal elvetett növények, különösen a kukorica és a napraforgó termesztésében, továbbá példátlan mértékű tűzvészek, amelyek szintén befolyásolták a mezőgazdasági termelést az érintett területeken.

(2) 2024 áprilisának második felében Németország egyes részeit példátlan mértékű kedvezőtlen időjárási hatás, nevezetesen fagy sújtotta, amely jelentősen károsította a gyümölcsösöket és a szőlőtőkéket, és ezáltal kihatott egyes gyümölcsök és borok termelésére.

(3) 2024 júliusában és augusztusának elején Észtország egyes részeit korábban nem tapasztalt mértékű kedvezőtlen éghajlati jelenségek, nevezetesen rendkívül intenzív esőzések és áradások sújtották, amelyeket 2024 telén és tavaszán szokatlanul kedvezőtlen időjárási viszonyok előztek meg. A 2023 decemberében és 2024 januárjában alacsony hőmérsékleti rekordot jelentő fagy- és hideghullámot márciustól szokatlanul meleg hőmérséklet követte, ami aszályhoz vezetett. 2024. május elején fagyok, 2024. június elején pedig jégesők okoztak gondot. Ez a rendkívüli ingadozás az időjárási viszonyokban hatással volt a növénytermesztésre, különösen a burgonya-, a repce-, valamint a gyümölcs- és zöldségágazatban.

(4) A 2024-es év első felében Olaszország egyes részein sosem tapasztalt mértékben álltak elő kedvezőtlen időjárási feltételek. Az ország déli részén és a szigeteken szokatlanul meleg hőmérsékletet és aszályt regisztráltak, ami súlyosan érintette a gyümölcs- és zöldségtermelést, a borászatot és a szántóföldi növénytermesztést, különösen a gabonaágazatot.

(5) 2024 júliusában Románia egyes részeit példátlan mértékű kedvezőtlen éghajlati jelenségek sújtották, nevezetesen hőhullámok, melyeket heves viharok és erőteljes jégesők kísértek; ezeket szokatlanul meleg hőmérséklet és aszály követte. Mindez súlyos károkat okozott a szántóföldi növénytermesztésben. A szélsőséges időjárási események jelentősen befolyásolták az olajos magvak termelését és a gabonaágazatot.

(6) Bár vannak arra utaló jelek, hogy az éghajlatváltozással összefüggésben az Unió egészében számolni kell a mezőgazdaság számára egyre nagyobb kockázatot jelentő, hasonlóan kedvezőtlen éghajlati jelenségekkel, a bulgáriai, németországi, észtországi, olaszországi és romániai jelenségek intenzitása rendkívüli volt, és e jelenségek a területek és a termés jelentős részét érintették.

(7) Az említett kedvezőtlen éghajlati jelenségek által a mezőgazdasági termelőknek okozott jelentős károk, valamint az érintett bulgáriai, németországi, észtországi, olaszországi és romániai termelők ebből eredő bevételkiesése veszélyeztetik a mezőgazdasági üzemek gazdasági életképességét.

([1]) HL L 347., 2013.12.20., 671. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(8) Ezért rendkívüli intézkedést kell elfogadni az említett kedvezőtlen éghajlati jelenségek következtében Bulgáriában, Németországban, Észtországban, Olaszországban és Romániában felmerült egyedi problémák kezelésére.

(9) A kedvezőtlen éghajlati jelenségek által a mezőgazdasági termelőknek okozott jelentős károk és gazdasági veszteségek az 1308/2013/EU rendelet 221. cikke értelmében vett egyedi problémának minősülnek, amelyet az említett rendelet 219. vagy 220. cikke alapján hozott intézkedésekkel nehezen lehetne kezelni. A helyzet nem kapcsolódik kifejezetten egy azonosított egyedi piaci zavarhoz vagy piaci zavar kialakulásának konkrét veszélyéhez. Nem kapcsolódik továbbá az állatbetegségek elleni, illetve a népegészségügyi, állat- vagy növényegészségügyi veszélyekből eredő fogyasztói bizalomvesztés elleni fellépést szolgáló intézkedésekhez sem.

(10) A Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia rendelkezésére bocsátott összegeket mindenekelőtt e tagállamok uniós mezőgazdasági jelentőségének figyelembevételével, a közvetlen kifizetésekre vonatkozóan az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) V. mellékletében meghatározott nettó felső összeghatárok, valamint az e tagállamokban előforduló kedvezőtlen éghajlati jelenségek hatása alapján kell meghatározni.

(11) Bulgáriának, Németországnak, Észtországnak, Olaszországnak és Romániának a támogatást a leghatékonyabb csatornákon keresztül kell elosztania olyan objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján, amelyek figyelembe veszik az érintett mezőgazdasági termelők által elszenvedett nehézségek és tényleges gazdasági károk mértékét. Az említett tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a támogatás végső kedvezményezettjei a mezőgazdasági termelők legyenek, és el kell kerülniük a piac vagy a verseny torzítását.

(12) Mivel a Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia számára elkülönített összegek csak részben kezelnék a termelők által tapasztalt gazdasági nehézségeket, e tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az e rendeletben meghatározott feltételek mellett kiegészítő nemzeti támogatást nyújtsanak a termelőknek.

(13) Annak érdekében, hogy Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia a támogatást az érintett termelők helyzete által megkövetelt rugalmasság mellett oszthassa ki, lehetővé kell tenni számukra, hogy a szóban forgó támogatást az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott más támogatással halmozzák anélkül, hogy a mezőgazdasági termelők túlzott mértékű kompenzációban részesülnének.

(14) A túlzott mértékű kompenzáció elkerülése érdekében Bulgáriának, Németországnak, Észtországnak, Olaszországnak és Romániának figyelembe kell vennie az egyéb nemzeti vagy uniós támogatási eszközök vagy magánprogramok keretében az elszenvedett gazdasági veszteségekre való reagálás céljából nyújtott támogatást.

(15) Mivel az uniós támogatás mértéke euróban kerül megállapításra, az egységes és egyidejű alkalmazás biztosítása érdekében meg kell határozni az eurót nem használó tagállamok, jelen esetben Bulgária és Románia számára az előirányzott támogatási összegek nemzeti valutára való átváltásának dátumát. Mivel ez a rendelet nem állapít meg határidőt a támogatási kérelmek benyújtására, az (EU) 2022/127 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([3]) 30. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában, az e rendeletben meghatározott összegek tekintetében helyénvaló e rendelet hatálybalépésének időpontját tekinteni az árfolyam meghatározó ügyleti tényének.

(16) Költségvetési megfontolásokból az Unió csak Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia azon kiadásait fogja finanszírozni e rendkívüli intézkedés keretében, amelyek az elszámolhatóságukra vonatkozóan meghatározott határidőn belül merülnek fel. Az e rendkívüli intézkedés keretében nyújtott támogatás kifizetését ezért 2025. április 30-ig kell teljesíteni.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

([3]) A Bizottság (EU) 2022/127 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. december 7.) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségekre és más szervekre, a pénzgazdálkodásra, a számlaelszámolásra, a biztosítékokra és az euro használatára vonatkozó szabályokkal történő kiegészítéséről (HL L 20., 2022.1.31., 95. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

(17) Mivel 2025. április 30. után nem teljesíthető kifizetés, nem alkalmazandó az (EU) 2022/127 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (2) bekezdése, amely a határidő után teljesített havi kifizetések arányos csökkentéséről rendelkezik.

(18) Bulgáriának, Németországnak, Észtországnak, Olaszországnak és Romániának részletes információkat kell közölnie a Bizottsággal e rendelet végrehajtásáról annak érdekében, hogy az Unió nyomon követhesse az e rendelettel bevezetett intézkedés hatékonyságát.

(19) Annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők mihamarabb megkaphassák a támogatást, indokolt Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia számára lehetővé tenni e rendelet késedelem nélküli végrehajtását. Ezért indokolt előírni, hogy e rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetése napját követő napon lépjen hatályba.

(20) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

*1. cikk*

(1) Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia összesen 119 700 000 EUR összegű uniós támogatásban részesül azzal a céllal, hogy az e rendeletben meghatározott feltételek mellett rendkívüli támogatást nyújtson a mezőgazdasági termelőknek.

(2) Az e rendeletnek megfelelő uniós kiadások nem haladhatják meg a következő teljes összegeket:

a) Bulgária esetében 10 900 000 EUR;

b) Németország esetében 46 500 000 EUR;

c) Észtország esetében 3 300 000 EUR;

d) Olaszország esetében 37 400 000 EUR;

e) Románia esetében 21 600 000 EUR.

(3) Bulgáriának, Németországnak, Észtországnak, Olaszországnak és Romániának olyan intézkedésekre kell felhasználnia a (2) bekezdésben említett összegeket, amelyek célja az érintett régiókban a kedvezőtlen éghajlati jelenségek által sújtott ágazatokban és termelésben leginkább érintett mezőgazdasági termelők kompenzációja az életképességüket befolyásoló gazdasági veszteségekért.

(4) A (3) bekezdésben említett intézkedéseket olyan objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján kell meghozni, amelyek figyelembe veszik az érintett mezőgazdasági termelőket sújtó tényleges gazdasági veszteségek mértékét, és biztosítják, hogy az intézkedések keretében nyújtott kifizetések ne okozzák a piac vagy a verseny torzulását.

(5) Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia biztosítja, hogy amennyiben az uniós támogatásból finanszírozott kifizetések közvetlen kedvezményezettjei nem a mezőgazdasági termelők, az uniós támogatásból származó gazdasági előnyt teljes mértékben ők élvezzék.

(6) Bulgáriának, Németországnak, Észtországnak, Olaszországnak és Romániának a (3) bekezdés szerinti intézkedések keretében teljesített kifizetésekhez kapcsolódó, a (2) bekezdésben említett kiadásai csak abban az esetben jogosultak uniós támogatásra, ha e kifizetésekre legkésőbb 2025. április 30-ig sor kerül.

(7) Az e rendelet szerinti intézkedések halmozhatók az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott más támogatással.

(8) Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia a (2) bekezdésben meghatározott megfelelő összeg 200 %-ának megfelelő összeghatárig – objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján – a (3) bekezdés értelmében hozott intézkedéseket kiegészítő nemzeti támogatást nyújthat, feltéve, hogy e kifizetések nem járnak sem a piac vagy a verseny torzulásával, sem pedig a termelők túlzott mértékű kompenzációjával. Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia 2025. július 31-ig fizeti ki a kiegészítő nemzeti támogatást.

(9) A túlzott mértékű kompenzáció elkerülése érdekében az e rendelet szerinti támogatás nyújtásakor Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia figyelembe veszi az érintett gazdasági veszteségek ellentételezése érdekében az egyéb nemzeti vagy uniós támogatási eszközök vagy magánprogramok keretében nyújtott támogatást.

*2. cikk*

(1) Bulgária, Németország, Észtország, Olaszország és Románia az 1. cikk (3) bekezdésében említett intézkedések tekintetében haladéktalanul, de legkésőbb 2024. december 31-ig értesíti a Bizottságot a következőkről:

a) a meghozandó intézkedések leírása;

b) a támogatás megadására szolgáló módszerek meghatározásához használt kritériumok, a támogatás összege, valamint a támogatás mezőgazdasági termelők közötti elosztásának indoklása;

c) a mezőgazdasági termelők gazdasági veszteségeinek kompenzálására irányuló intézkedések tervezett hatása;

d) az annak ellenőrzése céljából elvégzett tevékenységek, hogy az intézkedések elérték-e tervezett hatásukat;

e) a versenytorzulás és a túlzott mértékű kompenzáció megakadályozására irányuló intézkedések;

f) az uniós kiadások kifizetésére vonatkozó előrejelzés havi bontásban 2025. április 30-ig;

g) az 1. cikk (8) bekezdése alapján nyújtandó kiegészítő nemzeti támogatás mértéke;

h) a mezőgazdasági termelők jogosultságának ellenőrzése és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében hozott intézkedések.

(2) Bulgáriának, Németországnak, Észtországnak, Olaszországnak és Romániának legkésőbb 2025. október 31-ig értesítenie kell a Bizottságot az intézkedésenként kifizetett teljes összegekről (adott esetben uniós támogatás és kiegészítő nemzeti támogatás szerinti bontásban), a kedvezményezettek számáról és típusáról, valamint az intézkedés eredményességének értékeléséről.

*3. cikk*

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. október 10-én.

*a Bizottság részéről*
*az elnök*
Ursula VON DER LEYEN